
[2025-88-RE](#)

Causa 2025-88-RE

(Ribera & Veganzones Advocats, SL c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 578-2025. Recurs d'empara

Sentència del 19 de gener del 2026

BOPA núm. 6, del 28 de gener del 2026

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 24 d'octubre del 2025, per la representació processal de la societat Ribera & Veganzones Advocats, SL, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció 4 de la Batllia en el marc de la causa DP-4000733/2024, per una presumpta vulneració del dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada i que declari la vulneració del dret esmentat;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'autè del Tribunal Constitucional del 17 de novembre del 2025 que va admetre a tràmit aquesta causa sense efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 3 de desembre del 2025, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Jean-Yves Caullet;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 29 d'octubre del 2024, la representació processal de la societat Ribera & Veganzones Advocats, SL va formular una querella contra un dels seus clients, i contra els seus fills i la seva exesposa per un presumpte delictes de frustració de procediments executius de cobrament fet amb un grup de forma organitzada o associació il·lícita (articles 220 i 359 del Codi penal), en què sol·licitava una sèrie de mesures cautelars per tal de garantir la responsabilitat que se'n pogués derivar.

1.2. El 31 d'octubre del mateix any, la Secció d'Instrucció 4 de la Batllia va dictar un autè en què decidia inhibir-se per manca de competència processal d'aquesta causa, en favor de la jurisdicció d'instrucció especialitzada a la qual correspongués per torn; i, a aquest efecte, trametia la causa a la Presidència de la Batllia.

1.3. El 5 de desembre del 2024, la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual decretava l'arxivament parcial de les actuacions en relació amb el presumpte delictes major d'associació il·lícita; i, decretava la seva inhibició per competència legal, de conformitat amb les disposicions de l'article 50 de la Llei qualificada de la Justícia, a la secció d'instrucció general, una vegada aquesta decisió sigui ferma, i més concretament, a la Secció d'Instrucció 4 de la Batllia.

1.4. El 27 de març del 2025, la societat recurrent va presentar un escrit d'insistiment per tal d'accelerar la instrucció de la causa, no obstant això, no s'ha portat a terme cap actuació en referència a la instrucció. El 15 d'abril del mateix any, es va admetre a tràmit la querella.

1.5. El 30 d'abril del 2025, la representació processal de la societat Ribera & Veganzones Advocats, SL va interposar un recurs d'empara contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció 4 de la Batllia en el marc de la causa DP-4000733/2024 (causa 2025-39-RE).

1.6. El 16 de juny del 2025, el Tribunal Constitucional va considerar que hi havia hagut una qüestió de competència per raó de l'objecte que concernia directament a dos òrgans judicials, si bé projectava els seus efectes perjudicials sobre el justiciable i que el temps transcorregut des de l'última actuació -desembre del 2024- fins al moment de presentar la demanda d'empara, i només per acceptar la competència o plantejar la qüestió d'incompetència negativa era clarament excessiu, però no tenia l'entitat suficient per declarar la vulneració del dret fonamental a un judici de durada raonable, i, per aquests motius, decidia no admetre a tràmit el recurs d'empara 2025-39-RE contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció 4 de la Batllia en el marc de la causa DP-4000733/2024.

1.7. El 24 de juliol del 2025, la part recurrent va presentar un escrit d'insistiment davant la Secció d'Instrucció 4 de la Batllia, en què li recordava la seva obligació de tramitar la causa.

1.8. Atès que aquest escrit no va obtenir cap resposta, el 24 d'octubre del 2025, la representació processal de la societat Ribera & Veganzones Advocats, SL va interposar un recurs d'empara contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció 4 de la Batllia en el marc de la causa DP-4000733/2024, per una presumpta vulneració del dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la societat recurrent

- La societat recurrent recorda que, el 16 de juny del 2025, el Tribunal Constitucional no va admetre a tràmit el seu recurs d'empara formulat contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció 4 de la Batllia en el marc de les mateixes diligències prèvies després que haguessin passat 6 mesos des de la presentació de la querella criminal, sense l'adopció de cap mesura cautelar, fins a la presentació de l'empara. La querella criminal es va presentar el 29 d'octubre del 2024 i el primer recurs d'empara es va presentar el 30 d'abril del 2025.
- Al·lega que, a punt de fer 1 any des de la presentació de la querella criminal sense que s'hagi fet el primer acte d'instrucció, ni s'hagi adoptat cap mesura cautelar, aquesta part formula de nou un recurs d'empara i es pregunta si amb aquest lapse de temps transcorregut serà suficient per tal que es consideri ara la vulneració del seu dret a un judici de durada raonable.
- Exposa que el 24 de juliol del 2025 va presentar un escrit d'insistiment davant la Secció d'Instrucció 4 de la Batllia, recordant-li la seva obligació de tramitar la causa. Tanmateix, no consta cap resposta, ni cap actuació arran d'aquest segon requeriment: l'òrgan judicial ordinari ha ignorat l'insistiment i ha mantingut la seva inactivitat.
- Insisteix en què després de prop d'1 any de paràlisi total en la instrucció d'una causa penal, sense cap actuació, ni cap avanç significatiu, aquesta durada excedeix de qualsevol estàndard de raonabilitat.
- Manifesta que en el moment de resoldre l'anterior recurs d'empara (veg. l'acte del 16 de juny del 2025, recaigut en la causa 2025-39-RE), el Tribunal va fer una alerta explícita sobre la situació, tot remarcant que una disputa competencial entre seccions de la Batllia no podia redundar en perjudici del ciutadà que busca justícia. Aquella resolució, malgrat inadmetre el recurs d'empara per prematur i malgrat haver passat 6 mesos, portava, també, de forma inherent, un efecte d'insistiment. No obstant això, ha estat ineficaç per accelerar el procediment.
- Per aquests motius, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada i que declari la vulneració del dret esmentat.

2.2. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal exposa, primerament, la cronologia dels fets, fent una distinció entre el lapse de temps escolat entre la presentació de la querella i la decisió d'inadmissió del primer recurs d'empara.
- Seguidament, exposa que l'escrit d'insistiment va ser presentat de manera quasi immediata a la decisió del Tribunal Constitucional, és a dir, el 24 de juliol del 2025, i que 3 mesos més tard la inacció de l'òrgan judicial va cessar.
- Posa en relleu que l'activitat judicial va començar tan sols 3 dies després de la presentació del segon recurs d'empara. I cita tots els actes d'instrucció efectuats des del 27 d'octubre del 2025: aquell mateix dia es van emetre diverses diligències de citació per tal de citar a declarar als querellats, preveient el 21 de novembre als efectes de practicar diligències d'instrucció respecte dels mateixos; igualment es va citar al querellant pel 18 de novembre del 2025; aquell dia es va procedir, doncs, a efectuar la declaració del querellant i la ratificació de la querella; el 21 de novembre següent, tal i com s'havia previst, van comparèixer els querellats i es van practicar diligències que van consistir en donar trasllat de la querella, atorgant un termini prudencial per a la preparació de la defensa, i una nova citació per efectuar les declaracions; aquestes es van preveure pels dies 23, 26 i 30 de gener, i, 6 de febrer del 2026.
- Considera que malgrat que la societat recurrent inclou en la seva valoració sobre la durada de la inactivitat de la Batllia, el temps en què els òrgans judicials van tardar en dirimir la qüestió sobre la competència de la secció d'instrucció, aquesta durada no va ser admesa pel Tribunal Constitucional com a generadora d'una vulneració del dret a un judici de durada raonable, per tant, segons el seu parer, en aquest recurs d'empara actual, cal tenir en compte el lapse de temps escolat entre la resolució de la qüestió relativa a la competència i el començament dels actes d'instrucció, és a dir, 3 mesos.
- Conclou que aquesta durada de 3 mesos no pot derivar en una vulneració del dret a un judici de durada raonable.
- Per aquests motius, demana al Tribunal Constitucional que desestimi aquest recurs d'empara.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. La jurisprudència d'aquest Tribunal relativa a la valoració del caràcter raonable de la durada per obtenir una decisió de justícia, en virtut de l'article 10 de la Constitució, està fermament establerta.

3.2. Tret dels terminis processals establerts per les lleis, el Tribunal Constitucional fonamenta substancialment la seva apreciació en la complexitat de la causa, l'actitud de les parts, la inactivitat dels òrgans judicials i la naturalesa del litigi.

3.3. En aquest cas, la resolució sobre la competència de la secció d'instrucció que havia de conèixer el litigi i l'arxivament parcial de la querella són elements rellevants de la complexitat de la causa que justifiquen el temps transcorregut entre la presentació de la querella i la seva admissió a tràmit i aquesta anàlisi va dur a la inadmissió a tràmit del primer recurs d'empara presentat per la part recurrent (aute del 16 de juny del 2025, recaigut en la causa 2025-39-RE).

3.4. Atès que la societat recurrent va presentar escrits d'insistiment en dues ocasions, primer, al març del 2025, i, després, al juliol del mateix any, la seva actitud no pot ser invocada, en aquest cas, en detriment seu.

3.5. Pel que fa a la inacció de l'òrgan judicial, és a dir, la Secció d'Instrucció 4 de la Batllia, cal constatar que aquesta va cessar ràpidament pocs dies després que la societat recurrent presentés el segon recurs d'empara, circumstància que ens du a recordar que el recurs d'empara no ha de ser un mitjà ordinari per activar l'acció judicial.

3.6. El Ministeri Fiscal valora la durada de la inactivitat judicial a 3 mesos, iniciant-la a la data de la resolució del primer recurs d'empara i restant el mes d'agost.

3.7. No obstant això, aquest Tribunal considera que cal tenir en compte la data de l'admissió de la querella, és a dir, el 15 d'abril del 2025, una vegada resolta la qüestió de la competència de la secció d'instrucció corresponent, temps que cal descomptar, però incloent el mes d'agost, resultat que dona una mica més de 6 mesos.

3.8. Aquest termini és considerablement inferior a aquell estimat per la societat recurrent, però només és imputable a la inacció de l'òrgan judicial i roman excessiu a la vista de les necessitats

processals de la instrucció, per tant, d'acord amb la seva jurisprudència, aquest Tribunal declara la vulneració del dret de la societat recurrent a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

3.9. L'estimació del recurs d'empara justifica que no sigui procedent la condemna en costes processals -arg. article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Estimar el recurs d'empara interposat per la representació processal de la societat Ribera & Véganzones Advocats, SL contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció 4 de la Batllia en el marc de la causa DP-4000733/2024.
2. Declarar que s'ha vulnerat el seu dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.
3. Declarar que la part recurrent té dret a ser indemnitzada en la quantia que determini la jurisdicció ordinària mitjançant el procediment adient.

4. Declarar que l'estimació del recurs comporta que la imposició de costes no sigui procedent.

5. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal de la societat recurrent, a la Secció d'Instrucció 4 de la Batllia i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 19 de gener del 2026.

Joan Manel Abril Campoy

President

Pere Pastor Vilanova

Vicepresident

Jean-Yves Caullet

Magistrat

Víctor Torre de Silva López de Letona

Magistrat
